

አብዮታዊት

6

አትዮጵያ

የአትዮጵያ አብዮት ከቺሊ የሚማረው

ዘመቻው በወዝ አደሩ ዓይን

የቦልሼቪክ ፓርቲ አጭር ታሪክ

የምርምር መሠረታዊ ስልቶችና ሁለቱ ተቃራኒ መልሶች

አብዮታዊት ኢትዮጵያ ከቀጥሮ ጀምሮ «ለነግርክስ ፍልስፍና አጭር መግቢያ» በሚል ርዕስ ሥር በተከታታይ ትምህርታዊ የሆኑ የፍልስፍና ጽሑፎች ታቀርባለች ። እነዚህ ጽሑፎች የማርክሲዝምን ርእዮተ ዓለም ገና ለመጀመሪያ ጊዜ ለሚተዋወቁ የውይይት ክበቦች መነሻ ሃሳቦች እንደሚሰጡ ሆነው የቀረቡ ናቸው ።

የምርምር መሠረታዊ ስልቶችና ሁለቱ ተቃራኒ መልሶች

፪ኛ ትምህርት—ከ፡- ፡- ፡-

አንድ የተወሰነ ዓላማ ለመድረስ የምንጠቀም በት መንገድ አለ ። የተሳሳተና የማያዋጣ መንገድ ከያዝን ዓላማችን አንደርስም ። ትክክለኛ ስልት ከተከተልን ግን ዓላማችንን እንመታለን ። የዚህ « የስልት» ጉዳይ ለማንኛውም ነገር አስፈላጊ ቢሆንም ፤ የአንድን ነገር እርግጠኛ ሁኔታ አጣርቶ ለማወቅ ምርምራችን የሚከተለውን ስልት ጠጋ ብሎ መመልከት ያስፈልጋል ።

ፍልስፍና ስለዓለም ፤ ስለአካባቢያችን ሁሉ አጠቃላይ የሆኑ አንዳንድ ሐቆችን ተመራምሮ ለማግኘት የሚደረግ ምርምር ነው ብለናል ። ስለዚህ ይህንን አጠቃላይ ምርምር ለማድረግ አጠቃላይ የሆነ የምርምር ዘዴ ፤ ሁለገብ የሆነ የጥናት ስልት ያስፈልጋል ።

ይህ አጠቃላይ የምርምር ስልት እንደ ፍልስፍና እምነታችን ይስፋፋል ። ለምሳሌ ዓለም አንድ ጊዜ « እንደተፈጠረች » ቆማ የቀረችና ቆማ የምትቀር ነገር አድርጎ የሚመለከት ሰው ፤ ዓለምን በሚያጠናበት ጊዜ የምርምር ስልቱ እንቅስቃሴዋ ላይ አያተኩርም ። አንድ ነገር ለዘለዓለም የነበረ ለዘዓለም የሚኖር ነው ከተባለ አሁንም ዱርም ፤ ወደፊትም ያው ነውና የምርምር ስልቱ ስለታሪኩና ስለአመጣጡ ግድ የለውም ። ወደፊትም ምን ይሆናል የሚለው ምርምር ውስጥ እስኪሆንም አይገባም ። አካባቢያችን በማያቋርጥ እንቅስቃሴ ላይ ነው የሚል ከሆነ ግን ይህ አጠቃላይና በሁሉም ነገር ያለ የማያቋርጥ እንቅስቃሴ የሚከተላቸውን አጠቃላይ የእንቅስቃሴ ሕጎች

ለማወቅና ማንኛውንም ነገር በነሱው አንፃር ለማጥናት ይፈልጋል ።

ባጭሩ የምርምር ስልታችን ራሱ ስለቁስ አካል ካለን እምነት ጋር የተያያዘ ነው ማለት ነው ። እንግዲህ እነዚህን ሁለት ተቃራኒ የምርምር ስልቶች ጠጋ ብለን እንመልከታቸው ።

የማርክሲዝም የምርምር ስልት ዲያሌክቲክ ከሰ የተባለው ነው ። ይህ የምርምር ስልት «ሚታፈዘክስ» ከተባለው የምርምር ስልት የተለየና እንዲያውም የሱ ተቃራኒ ነው ። የዲያሌክቲክስን የምርምር ስልት ዋና ዋና ሕጎች ከሚታፈዘክስ ጋር እያነፃፅርን እንመልከት ።

የዲያሌክቲካዊ ለውጥ ሕግ ወይም « ሁሉም ያልፋል እስኪያልፍ ያለፋል »

ሚታፈዘክስ የተባለው የምርምር ስልት ከእንቅስቃሴ ርጋታን ይመርጣል ። « ዓለም ምንጊዜም ያው ነች ። ሰው ምንጊዜም ሰው ነው አይቀየርም ። ከዐሐይ በታች አዲስ ነገር የለም» ይላል ። የዲያሌክቲክስ የምርምር ስልት ግን ከመነሻው « አካባቢያችን በማያቋርጥና ዘለዓለማዊ በሆነ እንቅስቃሴ ላይ ነው» ብሎ ያምናል ። ኤንግልስ እንዳለው « የትም ቢሆን ፤ ምንጊዜም ቢሆን ቁስ አካል ያለእንቅስቃሴ ኖሮ አያውቅም ። ወደፊትም አይኖርም ። »

ስለሆነም የዲያሌክቲክስ የምርምር ስልት ማንኛውም ነገር ፤ ከትንሿ አቧራ አንሥቶ እስከ ከዋክብት ድረስ ፤ በዓለም ላይ ያለ ነገር ሁሉ

ዓለም ራሷም ብትሆን በማያቋርጥ እንቅስቃሴ ላይ ነች ይላል ። ማንም ሰው ቢሆን ሁለት ጊዜ አንድ ወንዝ ውስጥ አይዋኝም ። ተመልሶ ለመዋኘት በሚገባበት ጊዜ ውሀውም ፈሳሽ ነውና ተለውጧል ። ሰው-ዬውም በየሴኮንዱ በውስጡ ብዙ ሕዋሳት ስለሚሞቱና ስለሚወለዱ ያ የቀድሞው ሰው አይደለም ።

ስለዚህ በሚታፈዘክስ የምርምር ስልት የሚጠቀም ሰው ማንኛውንም ነገር ሲያጠና እንደ ቆመ ነገር ተመልክቶ ያጠናዋል ። በዲያሌክቲክስ የምርምር ስልት የሚጠቀም ሰው ግን አንድን ነገር ሲያጠና በእንቅስቃሴው ላይ ነው የሚያተኩረው ። የሚያጠናውም እንቅስቃሴውን ነው ።

ነገር ግን በዲያሌክቲክስ አስተሳሰብ « ማንኛውም ነገር በማያቋርጥና ዘለዓለማዊ በሆነ እንቅስቃሴ ላይ ነው » ማለቱ ብቻ አይበቃም ። ሁሉ ነገር የተያያዘ ነው ይላል ። ዓለም ዩኒቨርስ «ተፈጥሮ» ኅብረተሰብ፤ ግለሰብ... በጠቅላላው ተሳስረውና ተቀነባብረው የሚንቀሳቀሱ ነገሮች ናቸው። እያንዳንዱ ነገር የሌሎች ነገሮች ተፅዕኖ አለበት፤ እያንዳንዱ ነገር መልሶ በሌሎች ነገሮች ላይ ተፅዕኖ ያደርጋል ። በሚታፈዘክስ የምርምር ስልት የሚጠቀም ሰው ግን ሁሉንም ነገር ለብቻው ነጥሎ ይመለከታል ። ፈረስ ፈረስ ነው ። ላም ላም ነች ። በእንስሳት ዓለም ውስጥ ፈረስና ላም የተያያዙበት ብዙ ነገር እንዳለ አይመለከትም ። ፖለቲከኛ ፖለቲከኛ ነው ። ፈላስፋ ፈላስፋ ነው ። ሐኪም ሐኪም ነው ። ስለሚል በኅብረተሰቡ ውስጥ እነዚህ ሁሉ የተያያዙና አንዱ በአንዱ ላይ ተፅዕኖ እንደሚያደርግ አይገነዘብም ። ስለዚህ ሲያጠናና ሲመራመር አንዱን ከአንዱ ጨርሶ ለያይቶ ነው ። በተጨማሪ በሚታፈዘክስ የምርምር ስልት የሚጠቀም ሰው በእንቅስቃሴና ባለውጥ ስለማያምን በነዚህ ነገሮች መሐከል ያለው ልዩነት ዘለዓለማዊና ጨርሶ የማይበገር ማንም ሊወጣው የማይችለው ልዩነት አድርጎ ያቀርባል ።

እንግዲህ በዲያሌክቲክስ ሕግ ጠቅላላው አካባቢያችን የተያያዘና የተቀነባበረ ከመሆኑ በላይ

ተያይዞ የሚነጉድና የሚንቀሳቀስ ነው ማለት ነው ። በሀገራችን ለዚህ ተስማሚ የሚመስለን ተረት « ሁሉም ያልፋል እስኪያልፍ ያለፋል » የሚለው ነው ። ዲያሌክቲክስ እንግዲህ ሌላምንም ነገር ሳይሆን ሁሉም ያልፋል ካለ በኋላ እነዚህ የተሰበጠጡ ነገሮች በሙሉ ለምን እንደሚያልፉ እንዴት እንደሚያልፉና ወዴት እንደሚያልፉ የሚጠቁምና የእንቅስቃሴን አጠቃላይ ሕግ ጋት የሚያበሥር ሕግ ነው ።

« ሁሉም ያልፋል » የሚለው ማንኛውም ነገር በማያቋርጥ እንቅስቃሴ ላይ መሆኑን የሚያበሥር አጠቃላይ ሕግ ነው ። ጥያቄውም እንግዲህ ለዚህ አጠቃላይ እንቅስቃሴ አጠቃላይ የሆነ ምክንያት አለወይ ? የሚለው ነው ። ማርክሲዝም ለዚህ አዎን ብሎ ይመልሳል ። የማንኛውም ንም እንቅስቃሴ ምንጭና አንቀሳቃሽ ኃይል የተቃራኒዎች ተዋሕዶና ትግል (ዩኒቲ ኤንድ ስት ራግል ኦፍ ኦፖዚትስ) በሚለው የዲያሌክቲክስ ሕግ ያስረዳል ።

« ሁሉም ያልፋል » የሚለው በማንኛውም ነገር ያለ አጠቃላይ ሕግ ከሆነ ይህ እንቅስቃሴ እንዴት እንደሚካሄድ ሂደቱን የሚያመለክት አጠቃላይ የሆነ ሕግ አለ ወይ ? አዎን ማርክሲዝም ሁሉ ነገር ሲንቀሳቀስ የሚከተለውን አጠቃላይ ሂደት ለማመልከት ከብዛት ወደ ዓይነት መለወጥ (ፔንጅ ኦፍ ኳንቲቲ ኢንቲካሊቲ) በሚለው የዲያሌክቲክስ ሌላ ሕግ ይጠቅማል ።

« ሁሉም ያልፋል » በሚባልበት ጊዜ ማንኛውም ነገር ሲለዋወጥ በአንድ በተወሰነና በታወቀ አጠቃላይ አቅጣጫ ነው ወይስ አንዱ ወደ አራንባ ሌላው ወደቆቦ ? አንዱ ወደታች ሌላው ወደላይ ? ማርክሲዝም ይህንን አጠቃላይ አቅጣጫ ለማሳየት የቫሪ ሸርት (ኔጌቨን ኦፍ ዘ ኔጌቨን) በተባለው ሦስተኛ ሕግ ይጠቀማል ።

እስቲ እንግዲህ እነዚህን አጠቃላይ የለውጥ ሕግጋት ጠጋ ብለን እንመልከት ።

፩ኛ ፤ የተቃራኒዎች ተዋሕዶና ትግል

ፀረ—ሳይንስ ወይም በሜታፌዚክስ የሚያስብ ሰው ሁለት ተቃራኒ ነገሮች ሲገናኙበት ይሸበራል ። ቅጡ ይጠፋዋል ። ሞት ካለ ሕይወት የለም ። አንድ ሰው ከኖረ ኖረ ከሞተ ሞተ እንጂ በአንድ ጊዜ ይሞታል ይኖራልም ማለት አይችልም ይላል ።

በዲያሌክቲክስ ዘዴ የሚያስብ ሰው ግን ጭራሹን ይግረምህ ይልና ነገሩን እስከነጭራሹ በመገልበጥ ማንኛውም ነገር እንዲኖር ከተፈለገ ተቃራኒውም መኖር አለበት ። ሁሉም ነገር የተቃራኒ ነገሮች ኅብረት ወይም ተዋህዶ ነው ይላሉ ። ስለሞትና ሕይወት ብንሔድ ለምሳሌ ሳይንስ አበጥሮ እንደሚያስረዳው በየሴኮንዱ በአንድ ሰው አካል ውስጥ የሚወለዱ የሚያድጉ የሚሞቱ ሕዋሳት አሉ ። የእንዳንዶች ሕዋሳት መሞት የሌሎቹ ደግሞ መወለድና ማደግ በአንድ ላይ የሚካሄድ ጉዳይ ነው ። የሚሞቱ ከሌሉ የሚወለዱትም አይኖሩም ። ሞት ከሌለ ሕይወት የለም ። ጨለማ ከሌለ ብርሃንም የለም ። ጢስኛ ከሌለ ባለርስት ሊኖር አይችልም ። በዝባኸ ከሌለ ተበዝባኸ የለም ይላል ።

በሌኒን አነጋገር ከዲያሌክቲክስ አጠቃላይ የለውጥ ሕጎች እንደዋና ሕግ መቆጠር ያለበት ይኸ ሕግ ነው ። መላ «ተፈጥሮ» መላ ቁስ አካል በማያቋርጥ እንቅስቃሴ ላይ ነው ካልን ዘንድ የዚህ ሁሉ እንቅስቃሴ ምንጭ ምን እንደሆነ የሚያስረዳው ሕግ እውነትም መሠረታዊ ሕግ መባል ይገባዋል ።

ይህ ሕግ የማንኛውንም እንቅስቃሴ ማለትም በጠቅላላው ዓለምን ኅብረተሰብን ፤ ግለሰብን እንዲንቀሳቀሱ የሚገፋፋ ምንጭ ነው ሲባል እንዴት ነው ?

ማንኛውም ነገር ተቃራኒ ነገሮች ተዋህደው ይገኙበታል ። ይህ የመጀመሪያው የዲያሌክቲክስ ሕግ አንዱ አካል ነው ። እነዚህ ተቃራኒዎች ተቻችለው በፍቅር የሚቀመጡ አይደሉም ። በመካከላቸው የማያቋርጥ ትግል አለ ። የማንኛውም ለውጥ መወለድና መሞት የዚህ የተቃራኒዎች ትግል ውጤት ነው ።

ከላይ ወዳነሳነው ተረት ብንመለስ ሁሉም ያልፋል ብቻ ሳይሆን የሚያልፈው በትግል እንደሆነ እናያለን ። ለዚህ ነው «እስኪያልፍ ያለፋል» የሚባለው ።

የቅራኔዎች ተዋህዶና ትግል ሲባል ግን መጠንቀቅ ያስፈልጋል ። ማንኛውም ነገር በውስጡ ቅራኔዎችን አዝሏል ሲባል በአንድ በተወሰነ ጊዜ የሚይዛቸው ቅራኔዎች የተለያዩ ሲሆኑ ዋና ዋናዎቹ ግን በሦስት ዓይነት ሊጠቃለሉ ይችላሉ ።

ውስጣዊና የውጭ ተቃርኖ ። ውስጣዊ ተቃርኖ በአንድ በተወሰነ ነገር ውስጥ ያለ ቅራኔ ነው ። የውጪ ቅራኔ ደግሞ ይኸው ነገር በአካባቢው ካሉት ሌሎች ነገሮች ጋር የሚያጋጥመው ቅራኔ ነው ። ዋናው አንቀሳቃሽ ቅራኔ የውስጡ ቅራኔ ነው ። የውጭ ቅራኔ ለውጥን ፤ እንቅስቃሴን ለጊዜው ሊገታ ፤ ሊያፋጥን ፤ ይችላል ። ግን ከዚህ አልፎ የሚሔድ ሚና የለውም ።

ተጻራሪና ተቻቻይ ቅራኔዎች ። ይህ የአጥፊና ጠፊ ቅራኔ ነው ። ተጻራሪ ቅራኔ በምንም ዓይነት ሊታረቁ በማይቻሉ ፤ አንዱ ሌላውን እስኪያጠፋ ድረስ ትንንቅ የማይለይበት ቅራኔ ነው ። ለምሳሌ በባለርስትና በጢስኛ መሀከል ያለው ቅራኔ እንደዚህ ነው ። የአጥፊና ጠፊ ቅራኔ ነው ። ሊፈታ የሚቻለው በኅብረተሰብ ሹም ሽር ወይም በአብዮት ብቻ ነው ። ተቻቻይ ሲሆኑ ግን በመሠረቱ የጋራ ጥቅማቸው የሚያገናኛቸው ግን ደግሞ ጥቅማቸው ሙሉ በሙሉ አንድ ያልሆነ ወገኖች መሀከል ያለ ቅራኔ ነው ። ለምሳሌ በአርሶ አደርና በወዝአደር መሀከል ያሉት አንዳንድ ቅራኔዎች ተቻቻይ ቅራኔዎች ናቸው ።

ዋናና መለስተኛ ቅራኔዎች ። አንድ ነገር በውስጡ የሚይዛቸው ቅራኔዎችም ብዙ ናቸው ። በአንድ በተወሰነ ጊዜ በዚህ ነገር ውስጥ እንደዋና ተብሎ የሚቆጠር ሌሎች ደግሞ በአጫፋሪነት ደረጃ የሚገኙ ቅራኔዎች አሉ ። ዋና የተባለው ቅራኔ ሲፈታ ለእነሱም መፍትሔ መንገድ ተጠረገ ማለት

ነው። ለምሳሌ በገብረተሰብ ውስጥ ዋናው ቅራኔ በበገብረተሰብና በተበዛባዥ መደቦች መሀከል ያለው ነው። እርሱ ሲፈታ ሌሎች በብሔረሰቦች በጸታዎች... መሀከል ያሉት መለስተኛ ቅራኔዎች አብረው ይፈታሉ። ተቃራኒዎች ታግለው ለውጥን የሚያመጡትን እንዴት ነው? ይህንን ደግሞ ሁለተኛው የዲያክኮኒክስ ሕግ ይመልሰዋል።

፪ኛ፡ ከብዛት ወደዓይነት የመለወጥ ሕግ

ከብዛት የተነሣ ዓይነቱ ይለወጣል ግን ጠለቅ ብለን ከማየታችን በፊት ብዛትና ዓይነቱ ስንል ምን ማለታችን እንደሆነ እናብራራ።

በአካባቢያችን ብዙ ነገሮችን እናያለን። ግን ሁሉንም አምታትነትን እንደ አንድ ነገር አርገን አናቀርባቸውም። እየለየን እየለየን እንጠቀማቸው ለን እንጂ እንዲያው ዝም ብለው እንደ አንዳች ነገር ብዥ ብለው ተደባሳቀው አይታዩንም። መጀምሮ ጫርሶ «ብዥ» ከላላብን በስተቀር ሸሚ ዘን ከደንጋይ ፣ ቤቱን ከጨረቃ ፣ ፈረሱን ከባሕር ዳር የምንለይበት እነዚህ ሁሉ ነገሮች የራሳቸው የሆነ መታወቂያ አላቸው። ይህ ማለት ዓይነታቸው የተለያዩ ነው። ዓይነት አንድ ነገር ከሌሎች በአካባቢው ካሉ ነገሮች የሚለየውን የህልውናውን ምልክቶች አቀናባባሪ ይይዛል።

ግን አንድ ነገር ህልውናው ተለይቶ የሚታወቀው በዓይነቱ ብቻ አይደለም። እርግጥ ማንኛውንም ነገር የተወሰነ ዓይነት አለው። ግን ብዛትም (ቁመቱ ፣ ስፋቱ ፣ ክብደቱ... ቀጥራ ፣ መቀጠል ቅጥታዊ...) የዚያኑ ያህል የተወሰነ ነው። ምሳሌ

ማንኛውም ነገር የተሰየመውን አንደያዘ የሚቆየው በዓይነቱ ብቻ ሳይሆን በብዛቱም የተወሰነለትን ልክ ካላለፈ ብቻ ነው። ብዛቱ እጅግ ቀለሙ ከዚህ ከልክ ካለፈ ዓይነቱም

ይለወጣል ማለት ነው። ለምሳሌ ውኃን እኛው ሰድ። ውኃ ከሌሎች ነገሮች ተለይቶ ዓይነቱን ጠብቆ የሚኖረው ብዛቱ (እዚህ ላይ ብዛት የሚለው በተለይ መቀረን ያመለክታል) በያንስ በዝ ቅተኛው ዜሮ ድግሪና በዚህ በከፍተኛው ድግሪ 30 መሀከል እስከተገኘረብረብ ብቻ ነው። ከዚህ ውኃ ውኃ ሆኖ ከሚቆይበት ለክ በታለፈ ውኃው ውኃ መሆኑን ከመታወቅ ይተላለፋል። ነገር ወደሌላ ዓይነት ነገር ይለወጣል። እንዲሁም ይህ ናል። ወይ በረዶ ይሆናል። ከብዛት መለወጥ ፣ ከልክ ማለፍ የተነሣ ዓይነት ይለወጣል ማለት ነው።

ውኃ ዘለዓለሙን አይቀየም። እንግዲህ በቀላሉ ለማየት እንደሚቻለው የአንድ ነገር ህልውና በተዋሐዱ ብዛትና ዓይነት ከልክ ውስጥ የተወሰነ ነው። ብዛትና ዓይነት እጅግ የተለያዩ በሆናቸው ብዛት እየተለወጠ ዓም መቅረት አይቻልም። ሊበዛበት ከልክ ሊታለፍ ዓይነትም ብዛትን ተከትሎ ይለወጣል።

ይህ ከብዛት የተነሣ የዓይነት መለወጥ የማንኛውም ነገር እንቅስቃሴ የሚገልጸበት አጠቃላይ ሕግ ነው። ዝቅ ብለን በገብረተሰብ ውስጥ የሚደረጉ አብዮቶች የሚገልጡት በዚህ እንደሆነ እናያለን። እንግዲህ ሌላ የሚጨመር ነገር ቢኖር ብዛትና ዓይነት ራሳቸው እንዴት እንደሚለወጡ መጠቀም ነው። ብዛት የሚለየውን ቀስ በቀስ ነው። መቀረኩ በብዛት ፣ ቁመት... ቀስ በቀስ ይጨምራሉ ይቀንሳሉ። የአንድ ነገር ዓይነት ሲለወጥ ግን ከዚያኛው ጋር ሲገናኝ «ከመቅጠት» ከአንድ ዓይነት ነገር ወደሌላ በመገለል ነው ማለት ይቻላል። እንግዲህ ይህ ከመቅጠት

መገለል ወዴት ለመድረስ ነው ብሎ መጠየቅ ያስፈልጋል። ለመሆኑ ለውጥ ለውጥ ተባለ ግን የመላው ቁስ አካል እንቅስቃሴ የሚከተለው አቅጣጫ አለው ወይ? አዎን አለው። ይህንን ደግሞ እነማርክስ «የሻሪ ሽረት» በሚባለው የዲያክኮኒክ ቴክስ ሦስተኛ » ሕግ ይመልሱታል።

፫ኛ ፡ የሻሪ ሽረት ሕግ

በአካባቢያችን በየጊዜው እንደምናየው የቆየው እያረጀና እየተሻረ ሰርክ አዲስ ነገር ይፈጠራል። አሮጌው በአዲስ መተካቱ ወይም መሻሩ ነው። ማንኛውንም ነገር ልብ ብለን ብናየው መወለድ ፣ ማደግ ፣ ማርገጥ ፣ መሞት እንደሚያጋጥመው ለማየት ቀላል ነው። ሽረት ብለን የምንጠራው ይህንን ነው ግን ይህ አሮጌውን ሽሮ የመጣው ዘለዓለሙን «አዲስ» «ወጣት» «ታዳጊ» ሆኖ አይኖርም። በተራው ያረጃል ፣ ይደክማል ይሻራል። ይህ ደግሞ ያለማቋረጥ ለዘለዓለም የሚካሄድ ነገር ነው። እንግዲህ የሻሪ ሽረት የሚባለው ሕግ ይህንን የማያቋርጥ ሹም ሽሮ ለመመልከትና ለመረዳት የሚጠቅም ሕግ ነው ማለት ነው።

ይህ የማያቋርጥ ሹም ሽሮ የሚንገበት አቅጣጫ አለው ወይ? አለው። ይህንን ለማስረዳትና የሻሪ ሽረትን ሕግ ለማሳየት ማርክሳስቶች ብዙ ውን ጊዜ ወደሚጠቁሟት የስንዴ ዘር እንሂድ። አንድ ነበረ ስንዴ ይዘራል። ይች ስንዴ መሬት ውስጥ ትበሰብሳለች። ተሻረች ማለት ነው። ግን በሷ ቦታ የተዘራው ያብባል። ሻሪው አበባው መሆኑ ነው። አብባ ፍሬ መስጠት አለና በምርት ጊዜ ያቺ በቀድሞ የተሻረችው ዘር ሃያ ጊዜ እጥፍ ሆና ትመጣለች። ይህንን በሚያደርግበት ጊዜ ሻሪው አበባ ራሱ ይሻራል። ፍሬ ሰጥቶ (አስበው) ይረግፋል ይሞታል። ሻሪው ተሻረ ማለት ነው።

እንግዲህ ከዚህ ተነስተን መልሰን ሌላ ዘር አገኘን። ሌላ ያላለ ሰው ዘር በዘር ተተካ። የተለወጠ ነገር የለም። ያለው የነበረው ተደጋገመ ይል ይሆናል። ግን አይደለም። መጀመሪያ የተነሣው በአንዲት ዘር ነው። ዞረን ስንገጥም በእጃችን ላይ ያለው ብዙ ዘር ነው። ይህ መደጋገም አይደለም። ማምረት ነው እንጂ።

እንደዚህም ስለሆነ የሻሪ ሽረት ሕግ የሚሰጠን አንድ መሠረታዊ አስተሳሰብ አለ። እንዲህ ዓይነቱ ሹም ሽሮ በሚደረግበት ጊዜ እያንዳንዱ ከፍተኛ የእድገት ደረጃ ከሱ በፊት የነበረውን የሚሽረው ወደሌላ አሁንም ከፍተኛ ወደሆነ ነገር ለመለወጥ ሲሆን ይህንንም በሚያደርግበት ጊዜ አዲሱ ከአሮጌው ጠቃሚ የሆነውን ሁሉ አቅፎ በመጠበቅና በማዳበርም የሚደረግ ርምጃ ነው ማለት ነው።

እንግዲህ ይህ የሻሪ ሽረት ሕግ የማንኛውም የሰውም አቅጣጫ ከቀላሉ ወደተወሳሰበው ፣ ከዝቅተኛ ወደ ከፍተኛ የሚደረግ የማያቋርጥ የወደፊት ርምጃ ነው ማለት ነው። ይህ በጠቅላላው የተፈጥሮ እድገት ብቻ ሳይሆን የሰዎችም ታሪክ የሚከተለው አቅጣጫ ነው። የታሪክ ርምጃ ወደፊት ነው። ይህ መሠረታዊ እምነት ነው የማርክስ ስን ተከታዮች ስለወደፊቱ የሰው ዘር ዕድል እጅግ ተስፋ የሚሰጣቸው። በዚህ በማመን ነው የሰው ልጅ የወደፊት ዕድል ከፀሐይ ደምቆ የሚታየው። ለዚህ ነው አብዮታውያን «ትናንት መጥፎ ነበር ፣ ዛሬ ደሀና ነው ነገ ደግሞ ይሻላል» የሚል አነጋገር ያለባቸው። በሌላ በኩል ግን አድጋሪዎች ሁልጊዜ ጉዟችን «ወደክፋ ቀን» ይመስላቸዋል። ለምሳሌ ማንኛውም ነገር ወደፊት መራ

መዱን የዘነጋ አድኃሪ አስተሳሰብ « ሲያልቅ አያ ምር » በሚል ይገለጻል ። አድኃሪዎች የወደፊቱን በተስፋ እንደሚገኙት ያለፈውን በናፍቆት ይመለከታሉ ። « ዛሬ ምን አለና » « ዱሮ ቀረ ! » « ምን አለ የዛሬ ሰው » የሚሉት ሁሉ አድኃሪ ፍልስፍና የሚከተሉ ሰዎች ስለታሪክ ስለገብረተሰብ የወደ ፊት ዕድል ያላቸውን የጨለመ አስተሳሰብ የሚያበስር ነው ።

ይህንንም ስላልን ታሪክ ሁልጊዜ ወደፊት ይራመዳል ስላልን ውጣ ውረድ የለበትም ፤ ሳይገታ ሳይቀለበስ ያለማቋረጥ ወደፊት ይቀጥላል ግለት አይደለም ። በጠቅላላ አቅጣጫው ሲታይ ወደፊት ነው ቢባል ም አልፎ አልፎ ለተወሰነ ጊዜ የመቀልበስ አደጋ ሊያጋጥመው እንደሚችል

መዘንጋት ዞሮ ዞሮ የሕዝብ ወገን ማሸነፉ አይቀርምና እጅን አጥፎ ድልን መጠበቅ ይቻላል የሚል ከትግል የሚያዘናና አቋም ላይ ሊጥለን ይችላል። እንግዲህ ይህን ሁሉ ጠለቅ ብለን ለመረዳት የማር ክስ ፍልስፍና ሌላ ክፍል ወደሆነው ወደ ታሪክ ቁስአካልነት አንግባ ።

ማርክስ ኅብረተሰብን ከጠቅላላው ቁስአካል ውጭ አይመለከተውም ። ስለዚህ ኅብረተሰብ የሚያጤነው ቁስአካላዊ በሆነ ዓይን ሲሆን ታሪክን ሲያጠና ከላይ በጠቀስናቸው የዲያሌክቲክስ የለውጥ ሕግጋት እንደተጠቀመ ነው ። ማርክስ ስለ ኅብረተሰብ ያለው ፍልስፍና የታሪክ ቁስአካልነት የተባለው ለዚህ ነው ።

(ይቀጥላል ።)

